

عنوان مقاله:

شاخص های صوری شدن معاملات در عملکرد بانکداری بدون ربا در ایران؛ بررسی موردی: تسهیلات اعطایی شعب بانک تجارت مشهد مقدس

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشهای اقتصادی (رشد و توسعه پایدار)، دوره 14، شماره 3 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

محمدتقی نظریور - Assistant Professor of Economics, Mofid University, E-mail: nazarpur@mofidu.ac.ir

محمدرضا یوسفی شیخ رباط - Academic Member of Department of Economics, Mofid University, E-mail: yousefi@mofidu.ac.ir

میمنت ابراهیمی - M.A in Economics, Mofid University, E-mail: ebrahimi.meymanat@gmail.com

خلاصه مقاله:

با توجه به گذشت حدود سه دهه از اجرای قانون عملیات بانکداری بدون ربا در ایران و پدیدار شدن تحولات گسترده در نظام بانکی کشور، اکنون لازم است از دو جنبه انطباق عملکرد نظام بانکداری بدون ربا با مقررات بانکی و اصول و معیارهای شرعی (از جمله معیارهای ممنوعیت ربا، اکل مال بالباطل، ضرر و ضرار، غرر و صوری نشدن معاملات) بررسی های علمی و تجربی صورت پذیرد. این مقاله به شناسایی و معرفی شاخص های صوری شدن معاملات جهت ارزیابی عملکرد نظام بانکداری بدون ربا می پردازد و این امر از آن جهت قابل ملاحظه است که به نظر می رسد در حدود سه دهه اخیر نحوه عملکرد بانکداری بدون ربا در اعطای تسهیلات، به صوری شدن روابط و قراردادهای منعقد بین طرفین معامله (کارکنان نظام بانکی و متقاضیان تسهیلات)، منتهی شده است. بر همین اساس معرفی شاخص های کمی و معین جهت نظارت بر امر انطباق فعالیت های نظام بانکی با اصول و معیارهای شرعی ضروری به نظر می رسد. روش تحقیق با اتکا بر منابع کتابخانه ای، روش توصیفی و تحلیل محتوا است و با به کارگیری روش میدانی، شاخص های صوری شدن معاملات برآورد می گردد. فرضیه مقاله این است که بیش از نیمی از معاملات شعب بانک تجارت مشهد صوری است. جامعه آماری این مطالعه تمام قراردادهای منعقد شده بین شعب بانک تجارت مشهد مقدس و مشتریان در سال ۸۹-۱۳۸۸ می باشد و با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای، ۴۵۱ مشتری که از بانک تسهیلات دریافت نموده اند، به عنوان نمونه انتخاب شده اند. گرچه اصل قانون عملیات بانکی بدون ربا کاملا مطابق با شرع مقدس می باشد ولی نتایج مربوط به برآورد شاخص های صوری شدن معاملات نشان می دهد که بیش از نیمی از معاملات بانکی در شعب بانک تجارت مشهد صوری است.

کلمات کلیدی:

,Criterion, Indicator, Superficial transactions, Non-usury Banking, Branches of Tejarat Bank of Mashhad

معیار، شاخص، معامله صوری، بانکداری بدون ربا، شعب بانک تجارت مشهد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2147426>

